276 (495)

ДЕЛО

№ 495/276

Абдрахманов Ибрай.
Улуу манасчы Келдибектин
өмүр баяны жана Шапактын
өмүр баяны
1940-жыл

Начато ______________ 19 __ г.
Окончено ______________ 19 __ г.

Инв. 485/276

Мазмуну

Абдрахманов Ыбрай.

Улуу манасчы Келдибектин өмүр баяны жана Шапактын өмүр баяны.

9-бет.

(латын алфавитинде)

1940-жыл.

1.

Uluu Manasçь Keldibektin өmyr bajanь.

Keldibek Azьq eli Bajmat uruƣunan Qalьbaj degendin uulu boluç, atasь beçara bolot. Yjdө Ebl-Azьqda turat.

Keldibek yjdө 17 caşьnda balaada qoj qajtarьp çyrgөndө kyndyz Manastardь kөrөt.

Manastar ajtat: "Keldibek! Saƣa tynөp өttyk, senden kijin Saгьmbaj degen bolot, aƣa tyştөnyp өtөbyz. Tьnbekke coluƣabьz.

Manastar ajtqan: bizdi caqşь kytyp alƣan! daƣь Çerik Qoşmkeldi degenge da tyştөnөbyz, birөө anьn өmyry qьsqa bolot.

Manastardan soŋ Keldibek atasьna ajtьp kelip ajtat: "Atasь ee kimge ajtsa dejt.

Bir kyny Keldibektin atasьnьkьna qonoqtor kelip qonot, oşonduƣ Keldibek Manastь baştap ajtat. Qonoqtor surajt, Sizdin yjdө comoq ajtqan kişi barbь? dep.

Qalьbaj ajtat: "Qonoqtorum ajtqan menin balam bul balaƣa" dejt.

II- Manastar tyşyndө coluqqanda Aqqula atь bar saralьŋdaj beti qalьnça qara sur tekerek saqaldu, kөzy alaƣandaj, qabaƣь salьq oj şyjrdyy kişi men.

Manas degen bolom" dejt.

Caŋьnda şalaba atь bar ojmandu, kөzy baƣьlqajьŋ sosoo saqaldu kişige siz kim degen bolosuz? dep surajt.

НИИКЯП
Рукопись № 121
9/IX. 1940 г.

Men Almambet degen bolomun"- dejt.
Bezor mingen (qara) qiliŋki tyzdyy, aqsaqa-
dam kişige Keldibek: "Siz kim degen bolo-
suz"?-dejt. "Men atasy menen bir tuuƣan
Baqajdegen bolomun"-dejt.
Manastar ajtat: "Seniŋ uruu - tuuƣanyŋ
kenc bolorelek, sizdin arabyzda qol
(səbqaa cəjin) sajan yz boj mal atap qyl, sizden coroo
ketet, andan kijin qamcaloo araket qyl-
ƣanyŋ bolboj turumsuz ketersiz"-dej.
Qonoqtor ketkenden qalbbor mal sojup
tyloo qylyp, eldi corubtup, Keldibekti
Manas ajttyrat, Keldibek tanbastan
kyny tynyajtat. Oşontip Keldibek Ma-
nasca bolup elge ajtyp bele beletsda 4
qol otyp ketet. Keldibek, Manastan ky-
baryn kormokko Talasqa baryp, kyna-
ga mal sojup tynagonda tysynda Keldi-
bekke III - qabar bolot da ajtat: "Sen bi-
di tajyp keldiŋ, bizdin işteqen işi-
bizdi kytyp aldyŋ, tarbylƣan ama-
natybyzdy otogonuŋ joq, erken tyjaŋ
qolboj, bir qyzdyn bolosuŋ"-dejt.
Keldibekten qyzdan tuƣum bolup
bar eken.
Keldibek, Talastan turƣanda Manasta
ajtat" Bajta seniŋ tysyŋda ele qolmuŋ

Çьƣdьk ele, emi mьndan kijin ojuꞑda
bir çerde çolugabьz, cyjdyn kyꞑgoj
toosun, bala çan degen tooda çanьꞑa
ce bir da çoldoş alьp ojuꞑ kel"-dejt.

Keldibek yjyno kelgenden kijin ajtьlƣan
tooƣo barat, kyn burçaq bolup turƣan
kez bolup, korƣol adamdan çoƣat, eꞑ
çoꞑ adamdar eken. Çaqьndap kel-
gende çalaƣa tyşyndagy korgon adam-
dardь bolup çьƣat. Keldibek attan
tyşyp tyşyp, "assalom alejkum Ajkolum"-
dep attan tyşyp, mojunuma çamcьsьn sa-
lьp qarap turat.

Manastar ajtat: "Alejkim salam balam kel-
diꞑbi?"-dejt.
Keldibek, "keldim, tyşyndo korgon kişiler ojun-
da kelip eşin çьƣьp qorqup turam"-dejt.
Manastar ajtat: "Seniꞑ murqaꞑ tuumuja
qarar turƣan bolso kyndyz koryn bajtelek,
qolƣno, ubiꞑ oz başьꞑ menen otot"-dejt.
Keldibek ojlop: Abaqtarƣa quran okujt.
Quran okup bolƣondo Manastar ajtat: "Biz
emi cubap otobuz dep Manas qaşьnda qarap
turup ec bir qolƣo"-dejt da cubatat, Keldi-
bek sanaqa 42 kişi bolot.
Manastar. Qoş balam. Esen bol dep qolьlarь
qalьj baştьrat, Keldibek da ecrij baştьƣanda
Manas ajtat: "Aj balam iziꞑ menen